

Professori Päivi Leino-Sandberg

Pariisi 24.4.2018

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 16/2018 vp)

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle 26.4.2018

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 16/2018 vp). Lausuntopyyntöön liittyen valiokunta pyysi valtioneuvostolta perustuslain 47 §:n 2 momentin perusteella tarkempaa selvitystä siitä, miten nyt vireillä olevaa esitystä valmisteltaessa on tehty yhteistyötä EU:n viranomaisten kanssa. Valiokunta pyysi myös ”olennaisesti tarkempaa oikeudellista tarkastelua ehdotetun järjestelmän suhteesta EU:n valtioneuvoston erityisesti notifikaation tarpeellisuuden näkökulmasta. Selvitykseen on syytä sisällyttää myös oikeusvertailevia näkökohtia ainakin niistä EU-jäsenvaltioista, joissa on omaksuttu samankaltaisia järjestelyjä. Valiokunta pyytää valtioneuvoston käsitystä lisäksi siitä, millaisia oikeusvaikutuksia erilaisilla ratkaisulla notifiointiin ryhtymisen suhteen on nyt ehdotettavan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmän kannalta.”

Kyseinen selvitys on toimitettu asiantuntijoille 23.4.2018. Keskityn lausunnossani pääosin valiokunnan lisäselvityspyynnössä ja valtioneuvoston selvityksessä esiin nostettuihin näkökohtiin ja totean lausuntonani kunnioittavasti seuraavan,

EU-oikeuden viitekehys

Hallituksen esityksessä ja siitä käydyssä julkisessa keskustelussa kysymystä ehdotuksen EU-oikeuden mukaisuudesta on lähestytty lähinnä kysymyksenä EU:n valtioneuvoston soveltumisesta. EU-oikeuden viitekehys on kuitenkin näitä sääntöjä laajempi.

SEUT 168(7) artiklan mukaan ”Unionin toiminnassa otetaan huomioon jäsenvaltioiden velvollisuudet, jotka liittyvät niiden terveystalouden määrittelyyn sekä terveyspalvelujen ja sairaanhoidon järjestämiseen ja tarjoamiseen. Jäsenvaltioiden velvollisuuksiin kuuluvat

terveyspalvelujen ja sairaanhoidon hallinnointi sekä niihin osoitettujen voimavarojen kohdentaminen.” SEUT 153(4) artiklan mukaan sen nojalla annetut säännökset ”eivät rajoita jäsenvaltioille tunnustettua oikeutta määritellä sosiaaliturvajärjestelmiensä perusperiaatteet, eivätkä ne saa vaikuttaa olennaisesti näiden järjestelmien rahoituksen tasapainoon”. Sote-uudistuksessa on kysymys näistä asioista, jotka täten perussopimusten mukaan kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan. Kuten EU-tuomioistuin on vakiintuneesti katsonut, unionin oikeudella ei puututa toimivaltaan, joka jäsenvaltioilla on kansanterveysjärjestelmiensä ja sosiaaliturvajärjestelmiensä järjestämiseksi”.¹

Näihin politiikanaloihin kuitenkin vaikuttaa unionin sääntely muilla politiikanaloilla, kuten valtiontuissa (kts tarkemmin alla) sekä talouspolitiikan alalla. Lisäksi jäsenvaltioiden käyttäessä toimivaltaansa niiden tulee tehdä se tavalla, jolla ne eivät sovelta perusvapauksien käyttämisen perusteettomia rajoituksia terveydenhuollon alalla, kuitenkin niin, että

*”ihmisten terveyden ja hengen suojaaminen on perussopimuksessa suojelluista oikeushyvistä ja intresseistä tärkein ja että jäsenvaltioiden, joilla on tältä osin harkintavaltaa, asiana on päättää siitä tasosta, jolla ne aikovat suojella kansanterveyttä, ja siitä tavasta, jolla kyseinen taso on saavutettava. Lisäksi on niin, että sosiaaliturvajärjestelmän taloudellisen tasapainon vakavan järkkymisen vaara saattaa olla itsessään sellainen yleisen edun mukainen pakottava syy, jonka vuoksi palvelujen tarjoamisen vapauden rajoittamista voidaan pitää perusteltuna, mutta myös tavoite turvata kansanterveyteen liittyvistä syistä monipuoliset ja kaikkien saatavilla olevat sairaanhoito- ja sairaalapalvelut voi johtaa jonkin kansanterveyteen liittyvän poikkeuksen soveltamiseen, koska tällainen tavoite vaikuttaa osaltaan korkeatasoisen terveydensuojelun toteuttamiseen. Tämä koskee näin ollen toimenpiteitä, jotka yhtäältä vastaavat yleiseen tavoitteeseen taata, että asianomaisen jäsenvaltion alueella on saatavilla riittävästi ja pysyvästi monipuolisia laadukkaita sairaanhoitopalveluja, ja joilla toisaalta halutaan osaltaan hallita kustannuksia ja välttää niin pitkälle kuin mahdollista rahavarojen, teknisten resurssien ja henkilöstöresurssien tuhlaaminen.”*²

Myös EU:n talouspolitiikan ohjauskehikolla on merkitystä jäsenvaltioiden suhteellisen sääntelyautonomian kannalta. Perussopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa n:o 12 määritetään SEUT 126(2) artiklassa tarkoitetut alijäämää ja julkista velkaa koskevat viitearvot. Pöytäkirjan mukaan jäsenvaltioiden hallitukset vastaavat tämän menettelyn mukaisesti sen 2 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuista julkisen hallinnon alijäämistä. Näiden toteuttamisen varmistamiseksi neuvosto antaa komission suosituksesta jäsenvaltioille maakohtaisia suosituksia.

Suomen kohdalla suosituksen johdanto-osassa huomioitiin vuonna 2017, että

Tällä hetkellä kuntien järjestämien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden menot ovat 10 prosenttia suhteessa BKT:hen. Jos järjestelmää ei uudisteta, näiden menojen nimellisen kasvun ennustetaan tulevina vuosina olevan 4,4 prosenttia vuodessa ja niiden ennustetaan kasvavan myös suhteessa BKT:hen. Uudistusten tärkeimpiin tavoitteisiin kuuluu julkisen talouden kestävyysvajeen pienentäminen pitkällä aikavälillä saamalla kustannukset paremmin kuriin. Tähän päästään integroimalla palveluja, siirtämällä palveluiden järjestäminen suuremmille yksiköille ja digitalisoinnin avulla. Sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen ensimmäiset lakiesitykset annettiin eduskunnalle maaliskuussa 2017. Niillä luodaan oikeudelliset puitteet 18 uudelle maakunnalle, joille vastuu sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä siirtyy kunnilta vuodesta 2019 alkaen. Lakiesitykset, jotka koskevat uudistuksen kiistanalaisimpia

¹ Asia C-113/13 Spezzino 55 kohta.

² 56-57 kohta.

osia, erityisesti potilaiden vapautta valita palveluntarjoajansa, on annettu parlamentille toukokuun 2017 alussa, ja ne on vielä hyväksyttävä, jotta uudistus voidaan toteuttaa suunnitellusti vuoden 2019 alusta.

Tämän perusteella neuvosto ”suositaa, että Suomi toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se harjoittaa finanssipolitiikkaansa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimusten mukaisesti, mikä tarkoittaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vuonna 2018, kun otetaan huomioon sallitut poikkeuksellisiin tapahtumiin liittyvät poikkeamat, rakenneuudistusten toteuttaminen ja investoinnit, joiden perusteella on myönnetty tilapäinen poikkeama; varmistaa, että hallintouudistus sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannustehokkuuden parantamiseksi hyväksytään ja toteutetaan oikea-aikaisesti [...]”³ Vastaava suositus annettiin Suomelle myös vuonna 2016.⁴

Tämän perusteella on selvää, että Suomessa suunniteltu sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistus on komissiossa tiedossa, sillä sitä koskevista suunnitelmista ja uudistuksen etenemisestä on raportoitu paitsi epävirallisesti valtioneuvostoon liittyvässä neuvonpidossa, myös sovellettaessa talouspolitiikan sääntelykehikkoa. Uudistuksen toteuttamiseen on aktiivisesti kannustettu näissä keskusteluissa usean vuoden ajan, tiedostaen uudistuksen merkitys myös EU:n perussopimuksissa määrättyjen raja-arvojen toteutumisen kannalta ja huomioiden Suomelle jo useamman vuoden niiden noudattamisessa sallittu joustonvara. Kun Suomi on vuosia puhunut talouspolitiikan ohjauskehikon sääntöperusteisuudesta ja tiukan soveltamisen merkityksestä, ottamatta tässä yhteydessä kantaa tämän lähestymistavan vahvuuksiin ja puutteisiin olisi EU-poliittisesti kestävämpiä jos sosiaali- ja terveyspalveluja koskeva uudistus tälläkin kertaa jäisi toteutumatta.

Valtioneuvostoon liittyvän notifiointimenettelyn käytöstä

Asian arvioinnin kannalta keskeinen on SEUT 108 artiklan 3 kohta, jonka mukaan ”[k]omissiolle on annettava tieto *tuen myöntämisestä tai muuttamisesta koskevasta suunnitelmasta* niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 107 artiklan mukaan sovellu sisämarkkinoille, se aloittaa 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös.”

Tätä määräystä tarkentaa asetus 2015/1589, jossa viitataan edelleen SEU 4 artiklan 3 kohtaan sisältyvään vilpittömän yhteistyön periaatteeseen, jonka mukaan ”jäsenvaltioiden on toimittava yhteistyössä komission kanssa ja toimitettava sille kaikki tarvittavat tiedot, jotta komissio voi toteuttaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä”. Kyseisen asetuksen 2 artiklan mukaan, ”jollei SEUT-sopimuksen 109 artiklan tai sen muiden asiaa koskevien määräysten nojalla annetuissa asetuksissa toisin säädetä, asianomaisen jäsenvaltion on riittävän ajoissa ilmoitettava komissiolle kaikista suunnitelmistaan myöntää uutta tukea. Komissio ilmoittaa viipymättä asianomaiselle jäsenvaltiolle ilmoituksen vastaanottamisesta.” 4 artiklassa määrätään ilmoitusten alustavasta tutkinnasta ja komission asiaa koskevista päätöksistä, minkä jälkeen se voi tehdä päätöksen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta. Asetus on vuodelta 2015, ja siitä on toistaiseksi

³ Neuvoston suositus, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2017, Suomen vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (2017/C 261/25).

⁴ Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2016, Suomen vuoden 2016 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuoden 2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (2016/C 299/19).

hyvin niukasti oikeuskäytäntöä. Asetukseen liittyvät käytännesäännöt ovat myös päivitettävänä, koska aiemmat vuonna 2009 annetut säännöt tulee komission mukaan päivittää vastaamaan uudempaa asetusta.⁵

SEU 4(3) artiklaan sisältyvästä vilpittömän yhteistyön periaatteesta seuraa, että jos jäsenvaltio katsoo maksavansa valtiontukea, tai sillä on vahvoja epäilyksiä siitä että kyseessä on valtiontuki, asia tulee notifioida komissiolle. Niin laajasti vilpittömän yhteistyön periaatetta ei kuitenkaan voida tulkita, että jäsenvaltion tulisi notifioida komissiolle myös tilanteet, joissa ei se *ei* katso syyllistyvän valtiontuen maksamiseen. Tämä on selvää jo perussopimuksen muotoilun perusteella: kyseessä tulee olla ”tuen myöntämistä koskevasta suunnitelma”. Siksi kyseessä on EU-sääntöjen mukaankin maan hallituksen subjektiivinen tulkinta, joka tehdään vilpittömän yhteistyön periaatetta noudattaen. Keskeinen kysymys on täten, voidaanko tämän periaatteen valossa katsoa, että kyse ei ole taloudellisesta toiminnasta ja valtiontuesta siten kun niitä on EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä tulkittu. Toiseksi on selvää, että vaikka notifiointi tehtäisiin, sen tuloksena asiasta saataisiin komission tulkinta. EU-oikeuden tulkinta kuuluu kuitenkin EU-tuomioistuimelle: SEU 19(1) artiklan mukaan ”Euroopan unionin tuomioistuin huolehtii siitä, että perussopimusten tulkinnassa ja soveltamisessa noudatetaan lakia”.

Keskeisenä oikeustilan tulkinnan kannalta on pidetty unionin yleisen tuomioistuimen helmikuussa 2018 antamaa ratkaisua asiassa *Dovera*.⁶ Sen kohteena ollut tilanne ei ole identtinen Suomessa kaavaillun uudistuksen kanssa jo siksi, että tilanne koski terveyspalveluiden sijaan sairaskorvauksen järjestämistä. Ratkaisussa tuomioistuin katsoi, että vaikka Slovakian järjestelmässä oli myös sosiaalisia, solidaarisia ja sääntelyominaisuuksia, siihen osallistui voittoa tavoittelevia yrityksiä, jotka kilpailivat erityisesti laadun ja palveluvalikoiman osalta. Myös Suomeen esitetystä mallista on näitä elementtejä. Toisaalta Slovakian järjestelmä on vähemmän yhteisvastuulle perustuva kuin Suomen malli.

Keskeistä tämänhetkisen käsittelytilanteen kannalta on huomata, että yleisen tuomioistuimen ratkaisu poikkeaa joiltakin osin EU-tuomioistuimen vakiintuneesta tulkintalinjasta, johon Slovakia sekä sen ratkaisun hyväksynyt komissio olivat nojautuneet. Komissio oli tulkinnassaan valmis katsomaan, että Slovakian järjestelmä nojautui pääosin yhteisvastuuseen ja lainsäädäntöön. Sekä Slovakia että komissio ovat valittaneet yleisen tuomioistuimen ratkaisusta,⁷ ja huomioiden ratkaisun merkittävyyden on oletettavissa, että useat jäsenvaltiot tekevät siihen väliintuloja. Siksi lopullinen oikeustila ei ole selvillä ennen kuin noin kahden vuoden kuluttua, jolloin unionin tuomioistuin antanee asiassa ratkaisunsa. Huomioiden, että komissio oli omassa valtiontukipäätöksessään valmis hyväksymään Slovakian ratkaisut ja on nyt valittanut asiassa annetusta tuomiosta on mielestäni epätodennäköistä että se ryhtyisi soveltamaan linjausta ainakaan ennen kun lopullinen tuomio asiassa on saatu.⁸ Tämäkään tuomio ei kuitenkaan vielä ratkaise sitä, katsottaisiinko Suomen järjestelmä osin taloudelliseksi siten kuin asiaa on EU-oikeudessa tulkittu, ja miten valtiontukisääntely asiaan siinä tapauksessa soveltuisi. Siksi pitäisin notifiointia paitsi hätävarjeluun liioitteluna, myös turhana harjoituksena, huomioiden komission esittämät tulkinnat myös STM:n kirjelmässä kuvatussa Lazio -asiassa.

⁵ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2016_cbp/fi.pdf .

⁶ Asia T-216/15 *Dovera*.

⁷ Slovakia asia C-271/18 ja komissio asia C-262/18 P.

⁸ Näin siitä huolimatta, että valituksella EU-tuomioistuimeen ei tuomioistuimen perussäännön 60 artiklan mukaan ole täytäntöönpanoa lykkävää vaikutusta. Valitus koskee kuitenkin *Dovera*-tuomion kohteena ollutta yksittäistä komission päätöstä, jonka täytäntöönpanoon on mahdollista hakea lykkäystä.

Tuomioistuimen ratkaisut koskevat aina yksittäisten tapausten yksityiskohtia, eikä täten *Doverastakaan* nähdäkseni voida tehdä suoria johtopäätöksiä siitä, miten EU-tuomioistuin arvioisi Suomeen suunniteltua mallia. Yleinen tuomioistuin kuvaa aiempaa oikeuskäytäntöä koskien valtiontuen määritelmää (45 kohta), taloudellisen toiminnan määritelmää yleisesti (46 – 47 kohta) sekä tilanteissa joissa toiminnalla ei tavoitella voittoa (48- kohta). Tuomioistuin toistaa, kuinka sosiaaliturvan alaa koskevassa oikeuskäytännössä on katsottu,

että tietyillä laitoksilla, joiden vastuulla on lakisääteisten sairausvakuutus- ja vanhuuseläkejärjestelmien hallinnointi, on yksinomaan sosiaalinen päämäärä eivätkä ne harjoita taloudellista toimintaa. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että tämä koskee sairaskassoja, jotka ainoastaan soveltavat lainsäädäntöä ja joilla ei ole mitään mahdollisuutta vaikuttaa maksujen määrään, varojen käyttöön ja etuuksien tason määrittelyyn. Niiden kansallisen yhteisvastuun periaatteelle perustuvalla toiminnalla ei nimittäin lainkaan tavoitella voittoa ja suoritettavat etuudet ovat maksujen suuruudesta riippumattomia lakisääteisiä etuuksia (47 kohta).

Toisaalta voittoa tavoittelematon laitos, joka hoiti pakollista perusjärjestelmää täydentävää, laissa vapaaehtoiseksi säädettyä vanhuuseläkejärjestelmää noudattaen säädösvaltaa käyttävän viranomaisen määrittelemiä sääntöjä, on voitu oikeuskäytännössä katsoa yritykseksi. Siksi vakuutusjärjestelmän sosiaalinen päämäärä ei sellaisenaan riitä estämään kyseisen toiminnan luonnehtimista taloudelliseksi toiminnaksi, vaan tulee tarkastella myös, voidaanko kyseisen järjestelmän katsoa toteuttavan yhteisvastuuperiaatetta, ja toisaalta sitä, missä määrin järjestelmän käyttöön ottanut valtio sitä valvoo, sillä nämä seikat voivat estää tietyn toiminnan pitämisen taloudellisena toimintana. Tuomion 52–53 kohdassa toistetaan, minkälaisia kriteerejä tuomioistuimen oikeuskäytännössä on pidetty yhteisvastuulle nojautuvien järjestelmien keskeisinä ominaisuuksina. Edellytyksenä on ensinnäkin ollut, että palveluntarjoajilla on velvollisuus olla mukana järjestelmässä; että järjestelmään suoritettujen maksujen ja siitä maksettavien etujen välillä ei ole suoraa yhteyttä, että edut ovat pakollisia ja yhtäläisiä kaikille vakuutetuille ja maksut ovat suhteellisia vakuutettujen tahojen tuloihin, sekä pay-as-you-go –periaatteen soveltaminen. Valtion valvonnassa olevien sosiaaliturvajärjestelmien keskeisinä periaatteina tuomioistuin on pitänyt vakuutustentarjoajien velvollisuutta tarjota pakollisia etuja kaikille vakuutetuille ja sitä, että vakuutustentarjoajat eivät itse voi vaikuttaa etujen luonteeseen tai tasoon tai vakuutusmaksuihin, jotka määritellään lainsäädännössä. Julkisten palveluntarjoajien yhtiöittämisellä valtiontukisääntöjen soveltuvuuteen liittyviä potentiaalisia riskejä olisi ollut mahdollista vähentää, mutta tämä ei tarkoita, etteikö ehdotettu malli silti voisi olla yhteensopiva kyseisen sääntelyn kanssa.

Suomen järjestelmä on aikaisemminkin perustunut yhteisvastuuperiaatteelle. Vaikka se jatkossa nojautuu entistä enemmän ulkoistamiselle, on vaikea nähdä, miltä osin muutokset muuttaisivat järjestelmän tosiasiallista luonnetta. Mielestäni esityksen perusteella vaikuttaa siltä, että ehdotuksen suunnittelussa yllä kuvatut oikeuskäytäntöön perustuvat kriteerit on huomioitu asianmukaisesti. Keskeiseksi kysymykseksi nouseekin se, onko jäsenvaltioilla mahdollisuus käyttää myös kilpailua sosiaali- ja terveysalalla keinona edistää järjestelmän tehokkuutta ja kansalaisille tarjottavien palvelujen tasoa. Tällöin yksityisillä palveluntarjoajilla on mahdollisuus kilpailla palvelulla (kuten esimerkiksi yksityinen huone tai tarjotun ruuan taso), vaikka itse terveystalouden sisältö ja siitä suoritettavan korvauksen perusteet määritellään lainsäädännössä.

Tähän mielestäni liittyy EU-tuomioistuimen ym. linjaus siitä, kuinka ”ihmistien terveyden ja hengen suojaaminen on perussopimuksessa suojelluista oikeushyvistä ja intresseistä tärkein ja että

jäsenvaltioiden, joilla on tältä osin harkintavaltaa, asiana on päättää siitä tasosta, jolla ne aikovat suojella kansanterveyttä, ja siitä tavasta, jolla kyseinen taso on saavutettava.” Tuomioistuim on pitänyt monipuolisten, laadukkaiden ja kaikkien saatavilla olevien sairaanhoito- ja sairaalapalvelujen takaamista perusteluna kilpailun rajoittamiselle (kuten tässä tapauksessa liikelaitosten konkurssisuojaan voitaisiin katsoa olevan), kun tavoitteena on ollut ”hallita kustannuksia ja välttää niin pitkälle kuin mahdollista rahavarojen, teknisten resurssien ja henkilöstöresurssien tuhlaaminen.”⁹ Olisi vaikea katsoa, ettei näillä linjauksilla olisi merkitystä nyt käsiteltävän uudistuksen kohdalla.

Notifioimisessa tai sen tekemättä jättämisessä on nähdäkseni sängen selkeästi kysymys perustuslain 3 §:n 2. momentissa ja 65 §:ssä tarkoitetuksi hallitusvallan alaan kuuluvaksi asiaksi, jota EU-asioissa käyttää valtioneuvosto, jonka jäsenten tulee nauttia eduskunnan luottamusta. Asian valmistelusta vastaa toimivaltainen ministeriö (PL 68 §). Täydentävän selvityksen perusteella on vaikea havaita, miltä osin tämä valmistelu olisi notifiointikysymyksen harkinnan osalta valtioneuvostossa tai ministeriössä ollut puutteellista. Tähän kuuluu myös kysymys mahdollisen oikeudenkäynti- tai vahingonkorvausriskin arvioimisesta. Tapa jolla valtioneuvosto on ollut yhteydessä komissioon asian valmisteluvaiheessa vastaa oman yli kymmenen vuoden virkamieskokemukseni perusteella normaaleja EU-asioiden valmistelurutiineja, ja on komissiosta saatujen vastausten perusteella riittävää. Vaikka Hallituksen esitykseen sisältyvissä perusteluissa olisi voinut tämän seikan osalta ollut parantamisen varaa ja pidän valiokunnan esittämää lisäselvityspyyntöä aiheellisena, minulla ei ole huomauttamista esityksessä tehtyyn johtopäätökseen.

⁹ Näin siitä huolimatta, että valituksella EU-tuomioistuimeen ei tuomioistuimen perussäännön 60 artiklan mukaan ole täytäntöönpanoa lykkäävää vaikutusta, 56-57 kohta.